

RAPORTUL DE ACTIVITATE AL ÎNTEPRINDERII MUNICIPALE „APĂ-CANAL” CAHUL ÎN ANUL 2015

Întreprinderea Municipală „Apă-Canal” Cahul activează în baza certificatului de înregistrare a Întreprinderii Municipale, autorizațiilor sanitare, ecologice, folosințe a apei, conform legislației în vigoare, licenței eliberate de camera de licență în domeniul construcției și licență eliberată de ANRE, genul de activitate aprovizionarea orașului Cahul cu apă potabilă și evacuarea apelor reziduale cu tratarea lor ulterioară.

La ÎM Apă Canal Cahul sunt angajați 182 specialiști, din ei 37 femei. 57 persoane deservește stația de tratare a apei potabile, 47 persoane deservește stația de tratare a apelor reziduale, 34 persoane activează în serviciul de avariere, secția electrică 7 persoane, secția abonament 18 persoane, administrația cu subdiviziunile structurale 19 persoane.

ÎM Apă Canal Cahul prestează servicii de aprovizionare cu apă potabilă aproximativ 44000 persoane locuitori, abonați 14651 la rețelele de apă, numărul de locuitori conectați la rețelele de canalizare 26148 persoane, abonați 8716. Numărul de consumatori industriali 519, inclusiv instituții bugetare 38.

SECȚIA APEDUCT

Sursa de aprovizionare cu apă a orașului Cahul este râul Prut din care de stația de pompare SP-1, construită în anul 1970. Apă inițială din râul Prut se pompează spre stația de tratare respectându-se tot procesul tehnologic de tratare a apei. Stația de tratare a fost construită și dată în exploatare anul 1970 cu capacitatea de 17,40 mii m³/zi cu trei stații de repompare a apei. Instalațiile de tratare constau din următoarele:

- Amestecător vertical – 2 unități
- Cameră de floclare – 4 unități
- Decantoare orizontale – 4 unități
- Filtre rapide – 8 unități
- 3 rezervoare de apă tratată potabilă pentru consum – volum 2000 m³ fiecare
- Stație de clorinare

În decursul, anului 2015 de către colectivul secției au fost prelucrate 2287,40 mii m³ de apă brută. Volumul de apă realizat constituie 1074,1 mii m³/an, peste 46,3 mii m³/an sunt realizate organizațiilor bugetare și 121,7 mii m³/an agenților economici, populația 906,1 mii m³/an, pentru procesul tehnologic 200,5 mii m³/an, apa nefacturată constituie 44,28 % (scurgere în urma avarierilor, diferența dintre contor aproximativ 15% și furturi de apă).

Concomitent au fost conectați prin rețelele de apă construite conform unui proiect finanțat din diferite surse localitățile Roșu, Crihana Veche, Pașcani și Manta aferente orașului Cahul. Pentru tratarea, producerea volumului de apă potabilă au fost întrebuițate peste 120,0 tone de sulfat de aluminiu (320,0 EUR/tn), 12269 kg de clor lichid (1,76 \$/kg) și alte materiale și reactivi necesare pentru producere.

Stația de pompare SP-3 dotată cu două grupuri de pompe, care aprovizionează prin rețelele de distribuție cartierul Spirin, cartierul XV, casele cu 9 etaje din centrul orașului și casele individuale. La stație sunt două rezervoare de apă cu capacitate de 1000 m³.

Stația de pompare SP-4 dotată cu un grup de pompe care livrează apă prin rețelele de distribuție în cartierul XX și la rezervoarele SP-5. La stație sunt amplasate două rezervoare de apă cu capacitatea de 250 m³ fiecare.

Stația de pompare SP-5 dotată cu un grup de pompe ce aprovizionează prin rețelele de distribuție blocurile cu multe etaje din cartierul XX. La stație sunt amplasate două rezervoare cu capacitatea de 1500 m³ fiecare.

Lungimea rețelelor de distribuție este de 94,2 km, din care rețele din fontă 40%, PE 2%, beton armat 10% și 27% din oțel, 19,5 km din polietilene.

În perioada de gestiune au fost efectuate lucrările de profilaxie a utilajului de pompare și electric, lucrările de ermetizare a vanelor și alte lucrări de reparație curentă a încăperilor din complex.

În momentul de față a fost acceptat proiectul de reabilitare a stației de tratare a apei prin ADR Sud, finanțat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Lucrările se execută și considerăm, că în decursul anului aceste lucrări vor fi îndeplinite.

SECȚIA DE EXPLOATARE A REȚELOR DE APEDUCT ȘI CANALIZARE

Serviciul avariere dispune de unități de transport și este asigurat cu personal. Pe parcursul anului 2015 au fost înregistrate 1980 cereri a populației pe problemele ce țin de diverse situații de avariere la sistemul de apeduct și canalizare, inclusiv 640 situații de avariere la sistemul de apeduct. Termenul de lichidare a situației de avariere se respectă.

Pentru reducerea pierderilor, este necesar urgent de renovat tronsonul de apă SP-1 la stația de tratare, renovarea stației de tratare, de adus la bun sfârșit contorizare consumatorilor.

De către colectivul secției au fost îndeplinite un șir de măsuri pentru întreținerea obiectelor infrastructurii. Așa, au fost executate lucrări capitale și curente la suma de 152,8 mii lei.

SECȚIA DE CANALIZARE

Sectorul de canalizare este reprezentat prin stația de epurare a apelor reziduale cu subdiviziunile de activitate, cu o lungime de 50,4 km, având o capacitate de 13,7 mii m³/zi și care epurează apele reziduale până la normativele în vigoare de deversare în râul Prut. Pe parcursul anului 2015 au fost epurate peste 1012,951 mii m³/an, din care 756,90 mii m³/an facturate alt volum de ape formate din apele pluviale și freatice care pătrund în rețele prin fisurile rețelilor, conectări clandestine. Ponderea volumului de ape reziduale în anul 2015 a constituit 20,26% din capacitatea totală de producere a complexului de epurare a apelor reziduale. La stație au fost efectuate lucrări de curățire a platformelor de uscat a nămolului, reparații curente a încăperilor cu schimbarea parțială a ușilor și ferestrelor.

SECȚIA ABONAMENT ȘI RELATII CU CLIEȚII

Un lucru însemnat au fost îndeplinite de către secția abonament și relații cu clienții. Pe parcursul anului 2015 de către controlori au fost citite datele contoarelor de 111,900 mii ori. Nivelul de achitare a consumatorilor casnici a fost de 100,3 % ce ne-a permis să micșorăm datoria populației cu 26,0 mii lei. Pe parcursul anului au fost înregistrați 516 noi abonați. De către colaboratorii secției au fost instalate 85 de apometre noi și 32 de apometre după testare, au fost curățite 52 filtre, au fost schimbate 498 apometre care nu au trecut testare, au fost resigilate 886 de noduri de evidență la cererea consumatorilor.

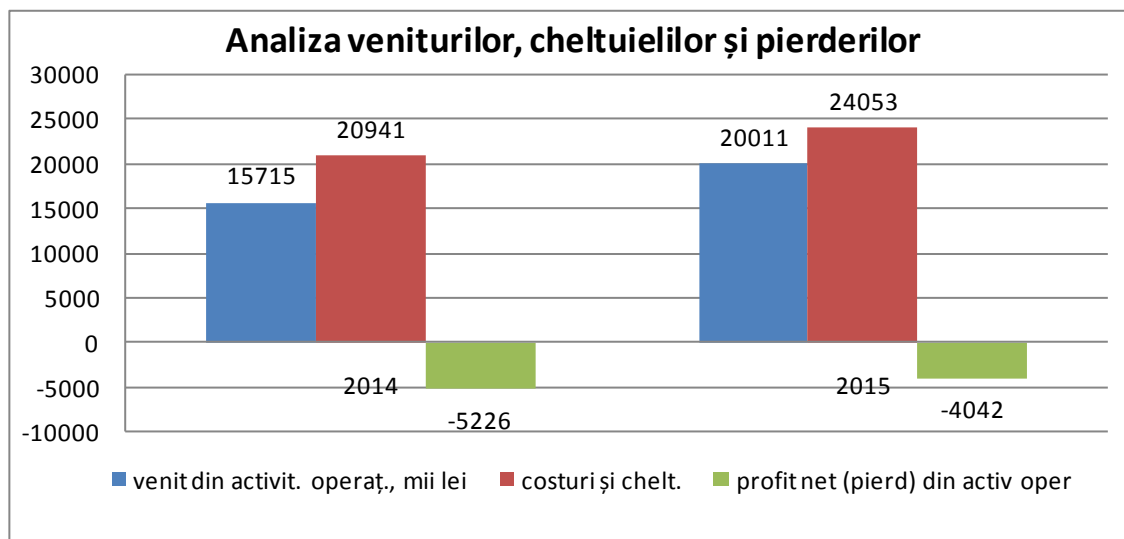
Tot de către colaboratori au fost depistate 39 de încălcări ale regulamentului. De către comisie conform regulamentului prestărilor serviciilor de apă și canalizare pe fiecare caz în parte a fost întocmite acte cu aplicarea amenzii în sumă de 38059,19 lei. De la rețele au fost deconectați 12 consumatori care au refuzat să achite datoriile și amenzile în urmă încălcărilor depistate de către controlori.

Schimbul contoarelor după verificare și înlocuirea celor de clasa A și B cu contoare de clasa C a dus la majorarea indicilor cu 20,1%.

ANALIZA ECONOMICO-FINANCIARĂ A ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERII ÎN ANUL 2015

În rezultatul activității de producere (fără activitatea financiară și investițională) întreprinderea a obținut un venit brut în sumă de **20011** mii lei, sau cu **4296,0** mii lei mai mult decât în anul 2014, datorat majorării volumului de apă realizat și apei epurate. Cheltuielile pentru perioada anului 2015 au constituit **24053** mii lei. Astfel pierderile din activitatea operațională a anului 2015 au constituit **4042** mii lei.

Analiza în dinamică pe ultimii 2 ani a acestor indicatori este prezentată în diagrama de mai jos.

Din datele diagramei observăm că costurile și cheltuielile întreprinderii au o tendință de majorare, datorită creșterii prețurilor la resursele și materialele utilizate în procesul tehnologic, de exemplu: tariful la energia electrică s-a majorat cu 54,3 % de la 1,40 lei/kwh la 2,16 lei/kwh și cu 225,0% față de tariful inclus în tarif 0,96 lei/kwh, la reactivii chimici utilizați pentru curățirea și dezinfectarea apei etc. Majorarea veniturilor cu 4296 mii lei se datorează creșterii volumului de apă potabilă și uzată facturată cu 126,8 mii m3 apa potabilă și 22,7 mii m3 – apa uzată, care a dus la majorarea veniturilor cu 1607 mii lei și modificarea în structura tarifelor a dus la creșterea cu 2689 mii lei. Analiza veniturilor și cheltuielilor pentru 2015 sunt descrise în cele ce urmează.

Din venitul total obținut pe întreprindere în 2015 în sumă de **20011,3** mii lei, 18839,7 mii lei au fost obținute din activitate de bază a întreprinderii (aprovizionarea orașului cu apă și evacuarea apelor reziduale), iar **1171,6** mii lei au fost obținuți din alte activități economice, de exemplu: servicii pentru conectarea persoanelor fizice și juridice la rețele, eliberarea condițiilor tehnice, prestarea serviciilor de curățirea rețelelor de canalizare, evacuarea și transportarea deșeurilor lichide etc.

În costurile și cheltuielile întreprinderii pentru 2015 în mărime de **23803,9** mii lei se includ:

- 4990,6 mii lei cheltuieli materiale, din care: 3309,0 mii lei plata pentru energia electrică, 910,1 mii lei consumurile pentru reactivii chimici, 364,0 mii lei – combustibil și 407,5 mii lei alte consumuri materiale;
- 3762,2 mii lei cheltuielile cu amortizarea;
- 1003,6 mii lei plata impozitelor, din care: **524,1** mii lei - TVA, taxa pentru apa captată **390,3** mii lei, amenajarea teritoriului **37,0** mii lei, impozit funciar și imobiliar **12,7** mii lei și **39,5** mii lei – taxa pentru folosirea drumurilor;
- 9715,7 mii lei retribuirea muncii angajaților;
- 2416,4 mii lei contribuții privind asigurările sociale de stat și medicale obligatorii;
- 1100 mii lei dobânda pentru creditul băncii mondiale;
- 815,4 mii lei alte consumuri și cheltuieli (cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți, costul de procurare a mărfurilor vândute, arenda operațională etc);

Pierdere netă a întreprinderii pe anul 2015 a constituit 17563,2 mii lei, din care 14521,6 mii lei reprezintă diferența cursului valutar pentru datoriile pe termen lung. Calculul diferenței de curs valutar se descrie în tabelul de mai jos.

Diferența de curs valutar din anul 2015 în lei RM

Nr.	Indicii		I tranșă	II tranșă	TOTAL
1	Soldul pentru credit – Ministerul Finanțelor la 31.12.2015	dolari SUA	2087791	1452004	3539795
2	Cursul valutar oficial la 31.12.2015	lei RM	19,6585	19,6585	19,6585
3	Soldul în lei RM la 31.12.2015 după cursul valutar (1x2)	lei RM	41042836	28544220	69587056
4	Soldul după evidența contabilă la 01.01.2015	lei RM	32392069	22673334	55065403
5	Diferența de curs valutar (3-4)	lei RM	8650767	5870886	14521653

Contract încheiat la 15.04.2004 - 2750 x 12,0829 = 33227,975 mii lei

Contract încheiat la 10.12.2008 - 1500 x 10,3893 = 15583,95 mii lei

Total 48811,925 mii lei

În decursul anului 2015 ÎM „Apă-Canal” Cahul a achitat în bugetele de diferite niveluri **6850,4** mii lei.

În afară de aceasta a fost plătită suma de **1011,4** mii lei pentru rambursarea creditului Băncii Mondiale din suma de bază. Din dobândă nu a fost achitat nici o sumă scadentă.

Situația financiară a întreprinderii la data de 01.01.2016 este următoarea:

Datoriile debitoare sunt în sumă de **2716,2 mii lei**, inclusiv:

- populația – **1462,9 mii lei**
- agenți economici – **1253,3 mii lei**

Datoriile creditoare alcătuiesc **72696,9 mii lei**, inclusiv:

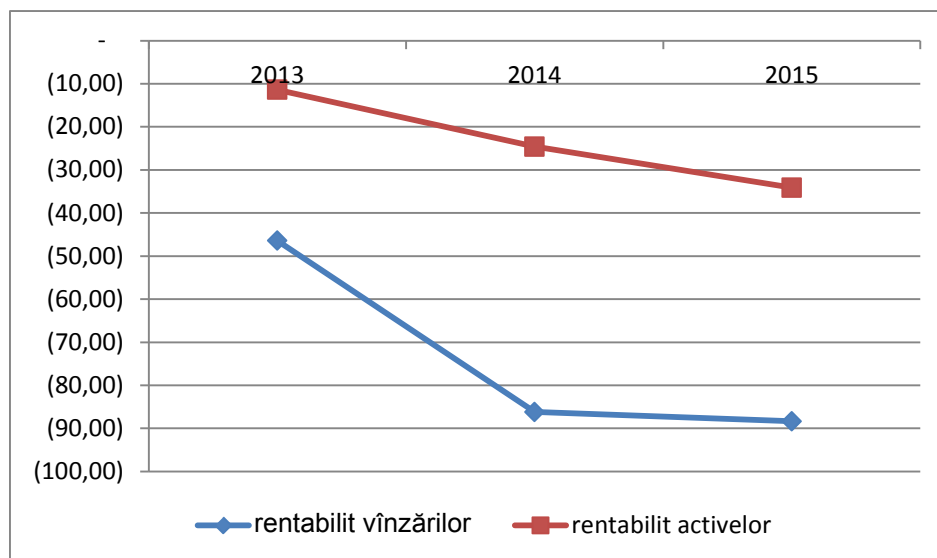
1. pe termen lung (credite bancare)	64820,3
2. pe termen scurt	7876,6
<i>inclusiv:</i> împrumuturi Min. Fin.	4766,8
dobânda Min. Fin.	1232,3
datorii față de furnizori	241,2
datorii privind retribuția muncii	602,7
datorii față de personal	0,6
datorii privind asigurările	306,9
datorii privind impozitele	261,9
datorii privind concediile (provizion)	454,9
alte datorii	9,3

Pentru a determina eficiența activității întreprinderii se analizează **rentabilitatea activelor** și **rentabilitatea vânzărilor**.

Rentabilitatea venitului din vânzări reprezintă capacitatea întreprinderii de a obține profit în rezultatul prestării serviciilor, adică arată profitul la un leu de vânzări.

Rentabilitatea activelor numită și rentabilitatea economică reflectă nivelul profitului obținut de la fiecare leu a mijloacelor investite în producție.

Indicatori	2013	2014	2015
Profit/pierdere pînă la impozitare	-7025,9	-13533,6	-17563,2
Venit din vânzări	15128,4	15697,5	19878,7
Rentabilitatea vânzărilor	-46,44	-86,21	-88,35
Rentabilitatea activelor	-11,40	-24,61	-34,12

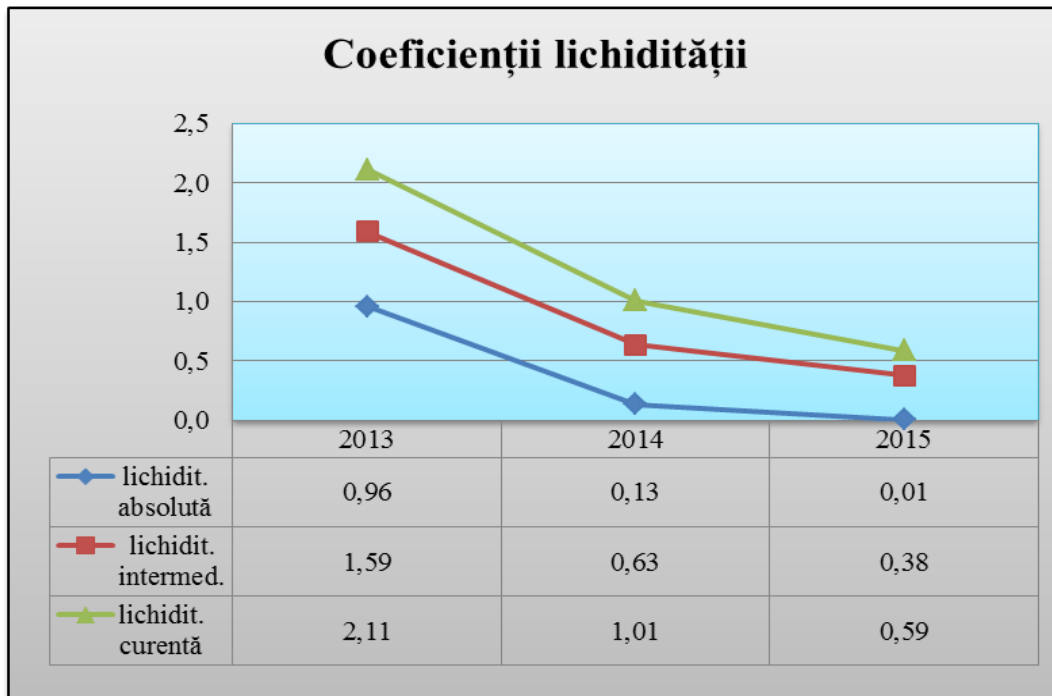

Din datele tabelului și a diagramei de sus observăm că pentru întreaga perioadă analizată rentabilitatea este negativă și în creștere, ceea ce denotă înregistrarea pierderilor din activitatea desfășurată tot mai mare. Astfel în 2015 întreprinderea a obținut 88,35 bani pierderi la un leu de

vânzări și 34,12 bani pierderi la fiecare leu de active. Scăderea acestui indicator a fost determinată de ritmul creșterii costurilor din vânzări mai mare ca ritmul creșterii veniturilor din vânzări, acesta din urmă asigurat din tarifele stabilite pe serviciile prestate.

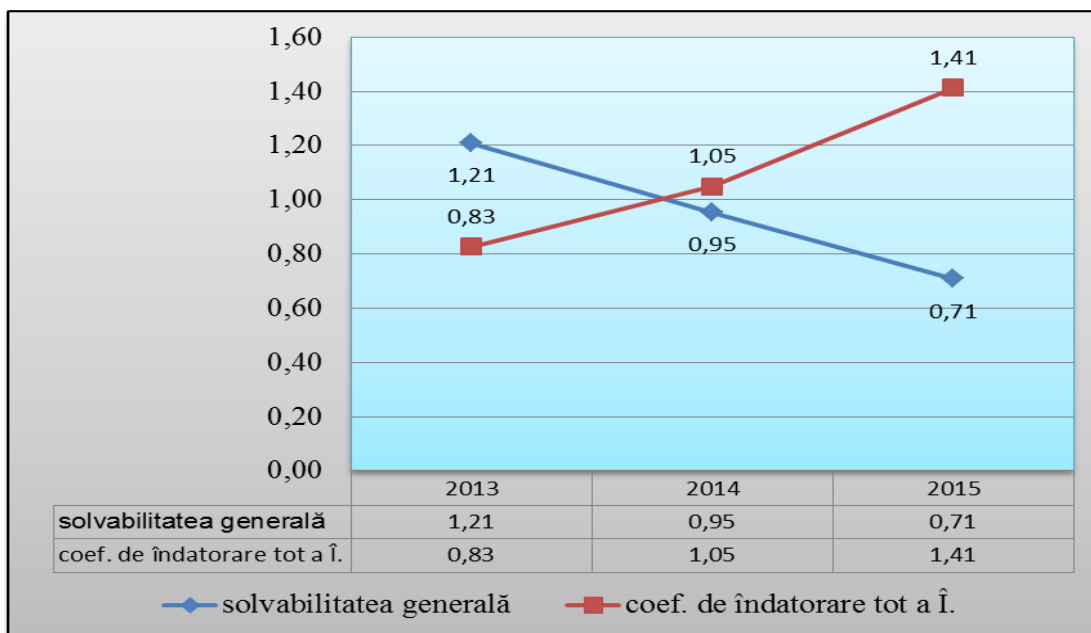
În diagramele ce urmează sunt examinați în dinamică **indicatorii lichidității, ai solvabilității generale și a coeficientului de îndatorare totală a întreprinderii** pe anii 2013-2015.

Lichiditatea reprezintă capacitatea întreprinderii de a-și achita datoriile pe termen scurt, iar solvabilitatea exprimă gradul de acoperire a surselor împrumutate cu active de care dispune întreprinderea.

Din diagrama prezentată observăm că indicatorii lichidității, care caracterizează capacitatea întreprinderii de a-și achita datoriile pe termen scurt (TS) din diverse resurse (lichiditatea absolută - din mijloacele bănești, lichiditatea intermediară – din mijloacele bănești, investițiile pe TS și creanțele pe TS și lichiditatea curentă – din active curente) au tendință continuă de scădere ceea ce denotă o diminuare a capacității de plată a întreprinderii.

Această situație reflectă că întreprinderea se confruntă cu un deficit de mijloace bănești proprii pentru achitarea datoriilor curente, fiind un semnal negativ pentru fondator și pentru finanțatori.

Din diagrama de mai sus observăm că solvabilitatea generală, care exprimă gradul de acoperire a surselor împrumutate cu active de care dispune organizația, este în continuă scădere. În mod normal nivelul acestui indicator trebuie să nu fie mai mic decât 2, însă observăm că în 2015 indicatorul este de 0,71 lei, față de 1,21 lei în 2013. Coeficientul de îndatorare totală a întreprinderii, care reflectă capacitatea firmei de a achita datoriile pe termen scurt și termen lung, are tendința de majorare de la 0,83 lei în 2013 pînă la 1,41 lei în 2015. Ambii indicatori constituind un moment negativ în activitatea întreprinderii.

Înrăutățirea indicatorilor economico-financiari este cauzată de:

1. Neajustarea la timp a tarifului pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare;
2. Majorarea cheltuielilor ca rezultat al creșterii prețurilor pentru resursele energetice și materiale utilizate în procesul de producție;
3. Ritmul creșterii veniturilor, este mult mai mic decât ritmul creșterii costului vânzărilor;
4. Tariful existent, aprobat în 2008, cu mici modificări realizate în anii 2010-2015, nu acoperă sinecostul producției etc.

Este necesar de menționat că în luna decembrie întreprinderea a înaintat către ANRE documentele pentru aprobarea cheltuielilor de bază în scopul determinării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă potabilă și de canalizare. La moment acestea sunt încă în curs de verificare și avizare.

Pe parcursul anilor 2012-2015 au fost înaintate către Primăria și Consiliul or. Cahul 10 scrisori (cîte 3 scrisori anual în 2013-2015) cu solicitarea de ajustare a tarifelor pentru serviciile prestate prezentîndu-se anexele cu calculele necesare.

Datorită resurselor financiare limitate strategia financiară a întreprinderii reieșind din situația de îndatorare pe ultimii ani s-a axat pe prioritizarea plăților după cum urmează:

1. achitarea creditelor la scadență, din 2015 întreprinderea a intrat în incapacitate de plată a creditului neachitînd sumele la scadență,
2. asigurarea obligațiilor față de bugetul de toate nivelele, la care se înregistrează deja întîrzieri din 2015,
3. plata facturilor pentru energia electrică, reactivi chimici și alte resurse,
4. retribuirea muncii și contribuțiile sociale și medicale obligatorii,
5. furnizorii etc.

Luînd în considerație situația dificilă privind strategia de tarifare și alți factori externi în ultimii ani, totuși echipa managerială a reușit să asigure supraviețuirea entității și să amîne falimentul organizației.

**Administratorul-interimar
al ÎM „Apă-Canal” Cahul**

Gheorghe GHEȚIVU